

 industriAll
EUROPEAN TRADE UNION

Zajedno.
U akciji.
Za veće
zarade.

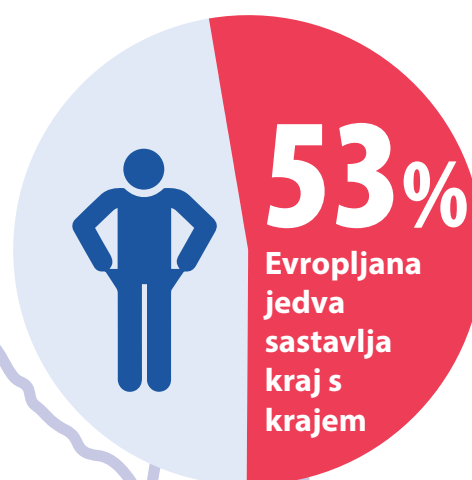
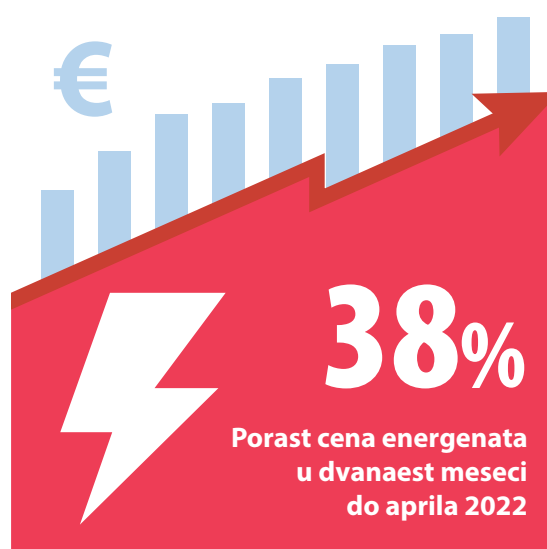
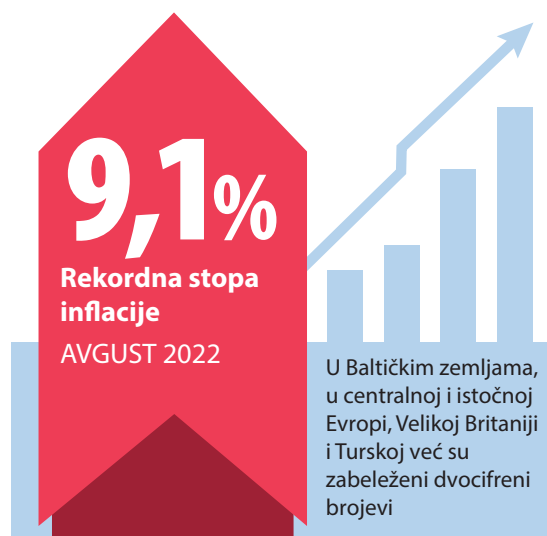
Kampanja sindikata industriAll Europe

Odgovor sindikata IndustriAll Europe na krizu troškova života

Rastući troškovi života širom Evrope stvaraju ekonomsku i socijalnu krizu kakvu mnogi Evropljani nikada nisu iskusili.

Širom kontinenta inflacija raste vrtoglavom brzinom podstaknuta ogromnim povećanjem cena goriva, hrane i osnovnih dobara. Kao rezultat toga, kupovna moć radnika je sve manja. Više od polovine evropskih domaćinstava kaže da sada jedva sastavljaju kraj s krajem. Najviše su pogođeni radnici sa niskim primanjima i ugrožene grupe, a rapidno se pogoršava i životni standard srednje klase.

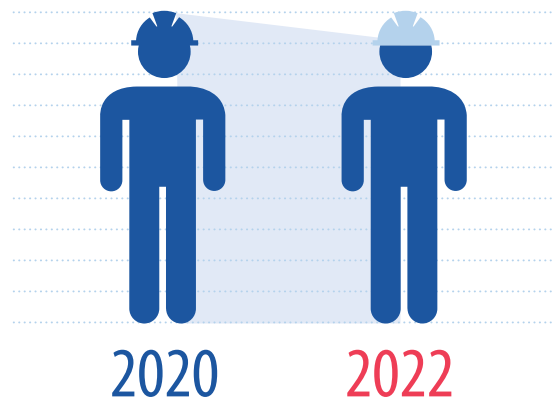

Radnicima treba veća zarada - i velike kompanije mogu to sebi da priušte!

U većini zemalja plate kaskaju za inflacijom, što znači da dolazi do realnog smanjenja zarada za milione radnika. U međuvremenu, mnoge velike kompanije beleže rekordne profite. Uprkos tome, poslodavci i dalje upozoravaju na to da bi povećanje zarada uticalo na rast inflacije. Kažu da zahtevi radnika za povećanjem zarada treba da budu skromniji (dok istovremeno nisu spremni da se obavežu na skromnost kada se radi o njihovom profitu). Međutim, istina je da nema indikatora koji pokazuju da zarade utiču na povećanje inflacije, koja je podstaknuta ogromnim povećanjem cena energenata. Umesto da se oduže radnicima za profit koji su ostvarili tokom pandemije, neke kompanije isplaćuju rekordne dividende i bonus pakete izvršnim direktorima.

Zarade najviših rukovodilaca u kompanijama porasle su za više od 1000% tokom poslednjih 40 godina, skoro 100 puta više od zarada prosečnih radnika. Prevelika plata generalnog direktora najviše doprinosi rastućoj nejednakosti. Izvršni direktori dobijaju više zbog svoje moći da utvrđuju visinu zarade, a ne zato što svojim radom utiču na povećanje produktivnosti ili poseduju specifične veštine koje se traže. Ovaj veliki porast plata generalnih direktora i generalno nadoknada rukovodiocima podstakao je rast prihoda od najviših 1% i 0,1% prihoda, pri čemu za obične radnike ostane manje novca čime se povećava jaz između velikih plata i donjih 90%. Ekonomija ne bi pretrpela nikakvu štetu kada bi izvršni direktori bili manje plaćeni – ili više oporezovani.

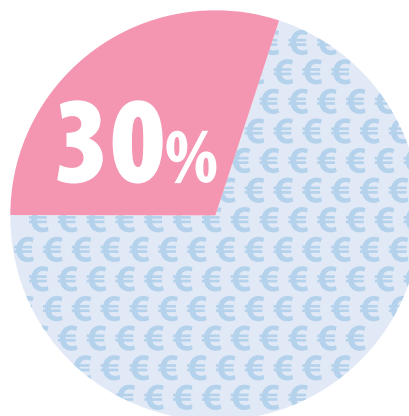
RADNIČKOM ZARADOM iz 2020. Sada jedva da može da se kupi 9/10 onoga što je moglo da se kupi tada

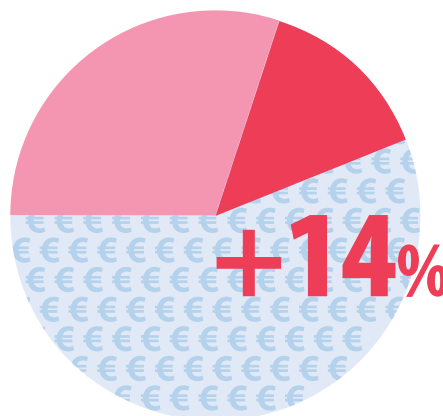
Profiti kompanija ostvarili su takođe rekordne vrednosti u drugom kvartalu 2022. Mnoge kompanije u čitavoj ekonomiji (ne samo u oblasti energetike) profitirale su od krize, sa jako mnogo porudžbina i rezultatima i profitom većim od očekivanog. Oni koji zarađuju od krize treba da plate za to. Oni imaju odgovornost da isplaćuju pristojne zarade – i da plaćaju porez.

Globalni indeks dividendi pokazuje nagli porast dividendi – novca koji se isplaćuje akcionarima kada kompanija ostvari profit. Evropske i britanske firme bile su ključni pokretači globalnog rasta dividendi u drugom kvartalu 2022. Evropske firme povećale su svoje isplate akcionarima za 28,7% u evrima u poređenju sa prošlom godinom, baš kao što oni koji rade za život doživljavaju pad svojih realnih prihoda.

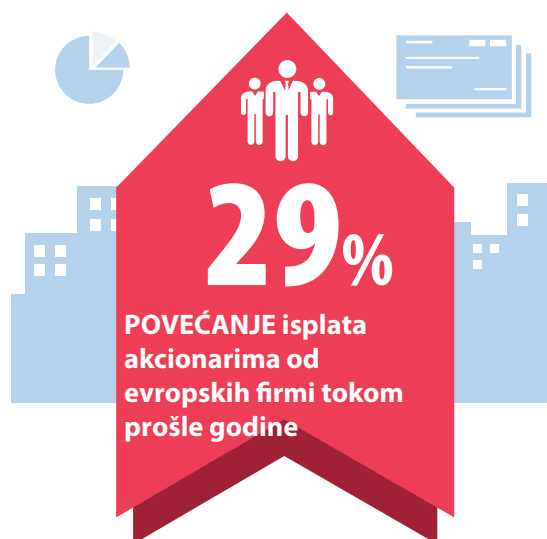
Porezi na megaprofite preduzeća mogu državi da obezbede novac da bi pomogla onima koji se bore sa visokim troškovima života. Veća preraspodela takođe stvara potražnju u privredi i podstiče ekonomski rast, pošto obični ljudi imaju više novca za trošenje.

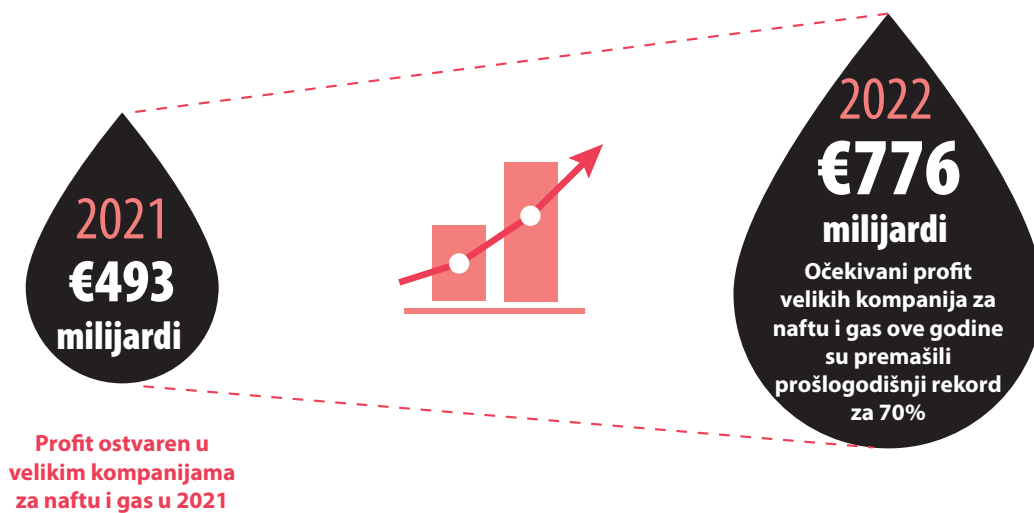
Globalne dividende koje su isplaćivale kompanije iz Evrope i Velike Britanije u drugom kvartalu 2020

Udeo globalnih dividendi koje isplaćuju kompanije iz Evrope i Velike Britanije porastao je za 14% od 2020 do 2022

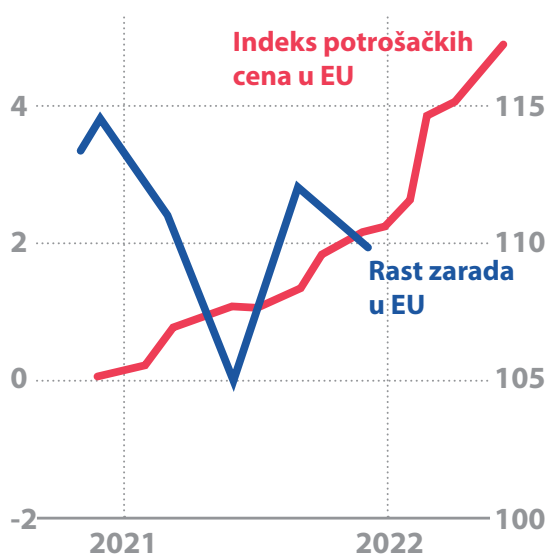

[Izveštaji](#) iz energetskog sektora pokazuju da kompanije kao što su BP, Shell i EkkonMobil beleže ogromne vanredne profite. Nedavna [studija](#) pokazuje nagli porast dodatnih prihoda koje su registrovale naftne kompanije koje profitiraju od krize. Ovo je omogućilo kompanijama BP i Shell da potroše zajedno 7,7 milijardi dolara na otkup akcija prošle godine, a izgleda da će se novi prihodi za investitore nastaviti. Projekcije analitičara iz kompanije Rystad Energy [pokazuju](#) da će kompanije za vađenje nafte i gasa — uključujući EkkonMobil, BP i Shell — ove godine ostvariti profit od 776 milijardi evra, što je novi maksimum koji za 70 odsto premašuje prošlogodišnji rekord od 493 milijarde evra. Najveći udeo vraća se investitorima, pokazuju podaci kompanije Rystad Energy. Investicije u nova naftna i gasna polja ostaju relativno niske.

Nisu plate te koje utiču na rast inflacije!

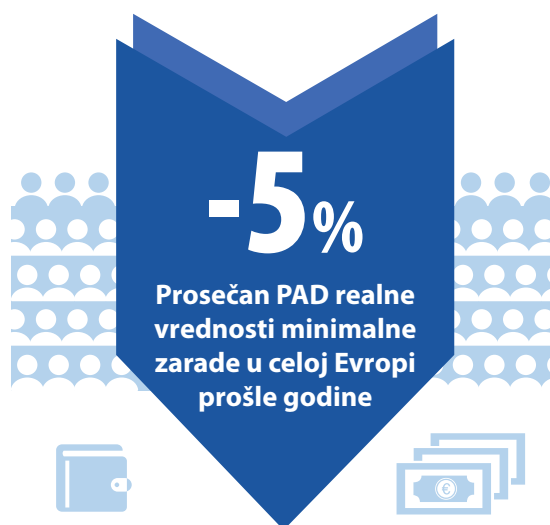
Uprkos svim dokazima da je trenutna inflacija najviše podstaknuta povećanjem cena energenata, poslodavci upozoravaju na „vezu između rasta zarada i cena“ i zalažu se za agresivno smanjenje zarada kako bi se kontrolisala inflacija. Međutim, podaci pokazuju da tokom ove krize rast zarada i inflacije nisu bili povezani. Upravo je suprotno, zarade su smanjene, a cene su porasle.

Realne zarade su sve niže, dok dividende rastu brže od inflacije. Dividende su u drugom kvartalu ove godine bile za 15,5% veće nego u istom kvartalu u godini pre pandemije, 2019.

Istovremeno je realna kupovna moć sa minimalnom zaradom u samo jednoj godini pala za skoro 5% u čitavoj Evropi. To znači da oni sa najnižim zaradama mogu da kupe 5% manje nego prošle godine. I to je samo prosek. U nekim zemljama taj pad je zaista dramatičan: 29.2% u Letoniji, 10% u Češkoj Republici i Estoniji, 8,9% u Slovačkoj.

Dokle god se radnicima smanjuju zarade, oni će manje trošiti u realnoj ekonomiji zbog čega će trpeti rast. Veće zarade znače da ljudi imaju više novca u džetu što podstiče celokupnu ekonomiju i unapređuje socijalnu stabilnost, pošto manje ljudi živi u siromaštvu.

Nema više štednje, radnicima sada treba podrška!

Jasno je da zarade radnika treba da porastu u skladu sa inflacijom, povećanjem cena i produktivnosti. Međutim, pored politike zarada Evropi je potrebno i angažovanje država u cilju borbe protiv krize troškova života. Kako rastu cene energenata, neke kompanije počinju da zatvaraju proizvodnju čime se ugrožavaju radna mesta.

Potrebna nam je hitna akcija kako bismo zaštitili radna mesta i radnike od povećanja cena. A trebaju nam dugoročne mere kako bismo sprečili da se to ponovo dogodi. Evropa mora da kontroliše svoj energetska sistem i to uz pomoć zelene struje koja se generiše ovde u Evropi. Za ostvarenje tog cilja biće neophodne velike investicije, ambiciozna dugoročna energetska i industrijska strategija i dubinska reforma energetskeog političkog okvira u EU, koji je kreiran suviše kratkoročno i previše se oslanja na tržište.

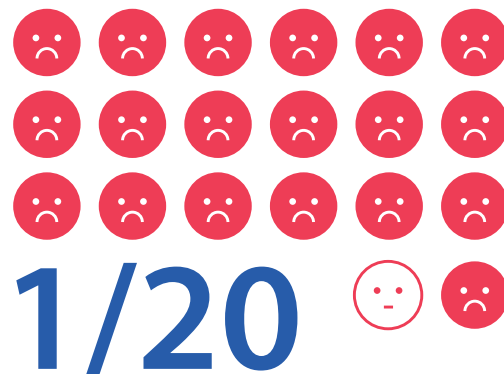
Po svaku cenu treba izbeći mere štednje, posebno u okruženju gde su sve veći socijalni nemiri i gde jača desnica. Nedavno istraživanje koje je 2. septembra objavila kompanija YouGov [pokazalo je](#) da je većina građana najvećih evropskih država zabrinuta zbog socijalnih nemira koji su izazvani povećanjem troškova života u iznosu od 57% u Velikoj Britaniji do 75% u Poljskoj. U Francuskoj i Poljskoj samo jedna od dvadeset osoba je rekla da uspeva da izađe na kraj sa povećanjem cena. Jedna od pet osoba u Velikoj Britaniji, Francuskoj i Poljskoj je rekla da koriste ušteđevinu da bi platili račune, a jedna od deset osoba je rekla da preskače obroke.

Kada se radi o inflaciji, ogromnim računima za energiju i troškovima osnovnih potrepština, radnicima je potrebna pomoć. Politike štednje dovešće samo do katastrofe i veće bede kao što je to bio slučaj nakon krize 2008. Od tada nije došlo do značajne reforme evropske

Procenat ljudi koji su zabrinuti zbog socijalnih nemira

Izvor: More in Common

U Francuskoj i Poljskoj samo jedna osoba od 20 kaže da se dobro snalazi sa povećanjem cena

Izvor: More in Common

ekonomije i problemi, koji su tada postojali, i dalje su tu. Potrebno je po svaku cenu izbeći greške iz prošlosti.

Industrijski radnici preduzimaju zajedničku akciju za veće zarade!

Radnicima trebaju veće zarade. Svim Evropljanima trebaju niži računi i pomoć da bi mogli da sastave kraj s krajem. Ne može se ponovo očekivati od radnika da krizu, koju nisu izazvali, iznesu na svojim plećima.

Političari moraju da donesu mere koje će pomoći radnicima i njihovim porodicama u ovoj krizi troškova života. Ali i poslodavci moraju da preuzmu svoj deo odgovornosti, posebno kada imaju sredstva za to.

Novac je tu, samo što on odlazi u dividende i plate izvršnih direktora, a ne zarade radnika. Umesto zalaganja za smanjenje zarada poslodavci treba da se pobrinu da radnicima bude nadoknađeno smanjenje kupovne

moći tako što će im prepustiti odgovarajući deo profita. Povećanjem zarada radnicima poslodavci bi ojačali stabilnu internu potražnju i time bi doprineli brzom oporavku ekonomije.

IndustriAll Europe je industrijski sindikat koji je prisutan na čitavom kontinentu. Evropski radnički pokret je ujedinjen u našem zahtevu za pronalaženje poštenog izlaza iz ove krize na osnovama većih zarada i boljih uslova života.

IndustriAll Europe i njegove članice udružuju snage i šalju zajednički zahtev u okviru kampanje na evropskom nivou: **Zajedno. U akciji. Za veće zarade.**

Radnici u evropskim industrijama zahtevaju sledeće:

- 1. Povećanje zarada koje garantuje dostojanstvene standarde života**
  - 2. Pošteno oporezivanje kompanija i bogatih**
  - 3. Podršku za radnike koji su pogođeni povećanjem troškova života**
  - 4. Finansijsku podršku za kompanije koje trpe zbog povećanja cena energenata uz garancije da će sačuvati radna mesta i povećati zarade**
  - 5. Kolektivno pregovaranje na nivou sektora kako bi se radnici izborili za bolje zarade**
-

TOGETHER

IN ACTION

 industriAll
EUROPEAN TRADE UNION

**Zajedno.
U akciji.
Za veće
zarade.**

 industriAll
EUROPEAN TRADE UNION

www.industrialall-europe.eu

 @industriAll_EU

 @industriAllEU

 @industrialall_europe